

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Стан та перспективи органічного птахівництва в Україні

КУЧЕРУК МАРІЯ ДМИТРІВНА
КАНДИДАТ ВЕТЕРИНАРНИХ НАУК, ДОЦЕНТ

Органічне виробництво у гармонії з природою

З першого погляду, таке виробництво може здатись легким, «як сто років назад», без хімії.

Виробництво органічної продукції досить складний процес, що потребує чіткого настрою на курс екстенсивного господарювання та значних інвестицій на першому етапі.

Воно раціонально поєднує в собі традиційні методи ведення господарства, інноваційні технології та сучасні науково-технічні розробки, які позитивно позначаються на виробничих процесах та стані навколишнього середовища.

Органічне сільське господарство спрямоване на роботу з екосистемами, біогеохімічними циклами речовин і елементів.

Органічне сільське господарство повинне, в довгостроковій перспективі, підтримувати здоров'я як конкретних об'єктів, з якими має справу (ґрунт, рослина, тварина, людина), так і всієї планети [IFOAM].

Чому це важливо?

Стале природокористування

Проблема охорони довкілля, забезпечення належних умов життя населення, охорони здоров'я людей потребує глобального розуміння.

Стан здоров'я кожного з нас залежить від соціального, економічного й духовного розвитку суспільства, чистого довкілля, безпечних продуктів харчування і води.

Заходи щодо охорони довкілля і здоров'я, екологічної освіти, швидкого усунення шкідливих екологічних чинників мають бути складовими частинами національних програм.

У стратегіях сталого розвитку усіх країн повинна бути чітко визначена соціальна спрямованість економічного розвитку, але з безумовною охороною ресурсної бази й довкілля для створення сприятливих умов існування майбутнім поколінням.

Органічне сільське господарство

– форма ведення сільського господарства, в рамках якої відбувається свідомо мінімізація використання синтетичних добрив, пестицидів, регуляторів росту рослин, хімічно синтезованих кормових добавок для тварин, антибіотиків, генетично модифікованих організмів, стимуляторів росту тощо.

Органічне виробництво – цілісна взаємопов'язана система господарювання

Без тваринництва немає рослинництва

Підтримання родючості земель на належному рівні

Негативні для людей та довкілля наслідки впливу хімізації та інтенсифікації виробництва.

Фактори інтенсифікації виробництва та забруднення навколишнього середовища, наявність ГМО, пестицидів у кормах для тварин, застосування антибіотиків, стимуляторів росту, використання барвників, консервантів, підсилювачів смаку при переробці продукції призводять до отримання продуктів харчування низької якості. Внаслідок їх споживання у людей можуть розвиватися серйозні негативні наслідки:

- алергічні реакції, особливо у дітей;
- розлади травної системи;
- онкологічні захворювання;
- розвиток імунодефіцитних станів;
- збільшення частоти серцево-судинних захворювань;
- зниження опірності організму інфекціям;
- виникнення ожиріння, діабету, атеросклерозу;
- тератогенні (порушення ембріонального розвитку) наслідки;
- мутагенні (пошкодження генів, хромосом) наслідки;
- гонадотоксичні (порушення репродуктивної функції) наслідки.

Якісне добриво, гній

тваринництво

рослинництво

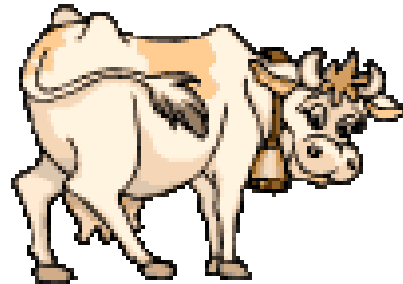

Якісна кормова сировина

Чому гній саме від органічних тварин?

Тому що, гній від традиційного ведення тваринництва багатий залишками пестицидів (інсектицидів, гербіцидів, родентицидів, фунгіцидів, акарицидів, нематоцидів) дезінфектантів, лікарських препаратів, антибіотиків.

При надходженні з кормом антибіотики тільки частково метаболізуються в печінці тварини (30-60% від введеної дози), кумулюються в організмі тварин, виводяться з послідом до 20-50% - в незміненому вигляді.

За нераціонального та інтенсивного ведення тваринництва виникають серйозні негативні наслідки для довкілля

- забруднення наземних водойм, ґрунтів і ґрунтових вод твердими відходами (послід, підстилка, відходи інкубації, забою, трупи тварин, тощо) та продуктами їх розпаду;
- забруднення наземних водойм, ґрунтів і ґрунтових вод стічними водами, насиченими мінеральними і органічними речовинами, дезінфектантами, інсектицидами, лікарськими препаратами, нітратами тощо, що утворюються при переробці продукції, митті приміщень, обладнання, при зберіганні та утилізації відходів;
- забруднення атмосферного повітря викидами шкідливих газів та пилу, що утворюються в результаті життєдіяльності тварин, мікробіологічного розкладу екскрементів, посліду, підстилки та інших відходів;
- мікро- та макробіологічне забруднення довкілля (мікроорганізми, віруси та бактерії, гельмінти, мухи, кліщі тощо);
- вилучення території родючих земель під тваринницькі підприємства.

Курятина та яйця

На сьогодні виробництва органічного м'яса птиці в Україні практично немає.

Воно продається як фермаерське.

Адже при виробництві органічної продукції існує досить багато ризиків, за яких власник може повністю або частково втратити цю продукцію. Використання звичайних засобів захисту, профілактики та лікування хвороб, таких як антибіотики, при цьому заборонено.

Складнощі

- * **Наявність кормів** ***Повноцінність кормів, збалансованість раціону**
- * Профілактика захворювань молодняку птиці
- * Дотримання температурних оптимумів

Для того щоб виростити органічних тварин треба закупити чи виростити органічні корми.

А оскільки виробників такої продукції, поки що, в Україні небагато – то й кормова сировина наявна в недостатній кількості, виникають значні логістичні затрати з доставки таких кормів з одного регіону в інший, до того ж і вартість останніх звичайно вища за традиційну сировину.

В зарубіжних країнах налагодженим є продаж повнораціонних збалансованих органічних комбікормів для птиці.

Для їх виготовлення комбікормовий завод повинен не тільки закупити органічні інгредієнти з сертифікатом, а й має пройти органічну сертифікацію всієї лінії. Деякі комбікормові заводи вже працюють в цьому напрямку.

Органічні птахогосподарства України

За даними Органік стандарт на сьогодні в Україні є лише декілька виробників органічних курячих яєць: «Дунайський аграрій», ФГ «Дача», ФОП «Ковтун Ю.О.», ФОП «Яблонська Т.В.»

<http://organicstandard.ua/ua>.

ФГ «Дача»

ООО «Дунайський аграрій»

ФОП Ковтун Ю.О.

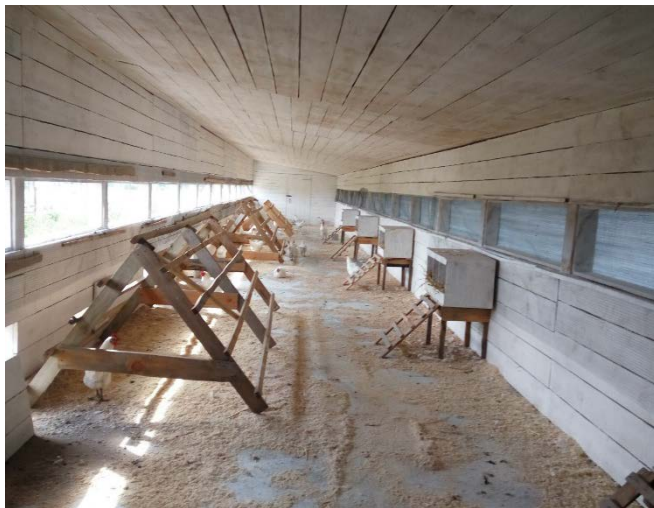
ФГ «Дача»

Житомирська обл, Коростишівський
р-н, с. Єлизаветівка

ФОП Ковтун Ю.О.

Житомирська обл, Малинський р-н, с. Баранівка

ЮРІЙ КОВТУН
ФЕРМЕР

ООО «ДУНАЙСЬКИЙ АГРАРІЙ»

Одеська обл., Ізмаїльський р-н, с. Саф'яни

РОМАН ДЯЖУК
ФЕРМЕР

Профілактика й лікування захворювань

- Дотримання санітарно-гігієнічних норм і правил утримання для кожного виду, статево-вікової групи, наряду продуктивності тварин.
- Збалансована й повноцінна годівля.
- Чиста й доброякісна вода.
- Моціон та інсоляція.

Мікробіологічні

препарати

Пробіотики

Пребіотики

Постбіотики

+Ферменти

Фітопрепарати

Гіркоти (стимулятори травлення)

Екстракти, ефірні олії (бактерицидна дія + стимулятори апетиту)

Гомеопатичні

препарати

Фітопрепарати

Ромашка лікарська

Кропива дводомна

Нагідки лікарські

Материнка

Валеріана

Меліса, м'ята

Ехінацея

Деревій, Цмин піщаний

Звіробій

Чистотіл

Полин

Розторопша

Тмин, кріп

Часник, цибуля

Гарбуз +насіння

Хвоя

Льон

Кульбаба

Гранат (шкіра й кісточки)

Подорожник

Відвари, настої, чаї, порошки, екстракти...
Та їх різноманітні композиції!

Перспективи

1. Світова громадськість, яка формує споживацький попит, має вплив на мережі роздрібної торгівлі, які в свою чергу можуть виставляти свої умови виробникам продукції птахівництва щодо більш гуманних форм утримання птиці (органічне або вільно-вигульне утримання птиці, використання кліток поліпшеного типу) **БЛАГОПОЛУЧЧЯ, співчуття**
2. Вибраковка одноденних півників яйценосних порід курей **БЛАГОПОЛУЧЧЯ, співчуття**
3. Вплив ГМО, пестицидів та антибіотиків на тварин. **ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ**
4. Використання для органічного виробництва лише органічного молодняку птиці. **ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ**

Законодавча база

Закон України "Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції", введено в дію 02.08 2019 року, введення в дію підзаконних актів та правил, згідно з якими буде здійснюватися виробництво, переробка, а також сертифікація виробників органічної продукції планується на 2020 рік. Разом з тим, органи сертифікації орієнтуються на європейські правила сертифікації та маркування.

У січні 2019 року в Мінагрополітики працювала робоча група щодо проекту постанови «Про затвердження Порядку (детальних правил) органічного виробництва та обігу органічної продукції» та проекту наказу «Про затвердження Переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), які дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва та які дозволені до використання в гранично допустимих кількостях»

- Європейський Союз та його постанови щодо органічного виробництва: Регламент Ради (ЄС) №834/2007 (колишня Постанова ЄС №2092/91) та додаткові постанови: Регламент Комісії (ЄС) №889/2008; Регламент Комісії (ЄС) №1235/2008);
- Канада та Сполучені Штати Америки (COR);
- Сполучені Штати Америки та їх Національна Органічна Програма (NOP);
- Швейцарія, Ізраїль, Аргентина, Австралія мають органічні постанови, еквівалентні Регламенту Ради (ЄС) 834/2007.
- У країнах, що не є членами Європейського Союзу застосовується стандарт Міжнародних акредитованих органів сертифікації з органічного виробництва і переробки, еквівалентний Регламентам Ради (ЄС) № 834/2007 та № 889/2008.

ЗУ «Про ветеринарну медицину»

ЗУ «Про принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»+ ЗУ про внесення змін

ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»_____

ЗУ«Про захист населення від інфекційних хвороб».

ЗУ «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції»

ЗУ «Про захист прав споживачів»

ЗУ «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин»

ЗУ «Про побічні продукти тваринного походження, що не призначені для споживання людиною»

ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин»

ЗУ «Про безпечність та гігієну кормів» Набрання чинності, відбудеться 19.01.2020

Дякую за Вашу увагу !

